

[Hans Schmidt.]

sjælens og hjertets hjemsted. Her er magtens store love ikke blot uvirksomme, men virker modsat hensigten. Det grænsepolitiske forhold klares kun ved at overlade klaringen til fællesskabets uskrevne love, og, for at sige det på en anden måde, det spørgsmål, om grænsen ved hjælp af stemmesedlen skal flyttes eller ikke, kan med sine konsekvenser kun klares ude i folket og ikke i en lovgivende forsamling; det er afgjort noget, erfaringen viser. Stats- og lovgivningsmagten bør tværtimod medvirke til at skabe den frihed, fællesskabet behøver for at kunne trives og fungere selvregulerende. Det gælder for fællesskabet i enhver form, enten det så drejer sig om et nationalt mindretal eller flertal eller for forholdet mellem mindretallet og statsfolket.

Jeg vil udtale håbet om, at det må lykkes at finde frem til en løsning, som kan tilfredsstille alle parter, og at forholdet må blive normaliseret ved, at klausulen bortfalder for det danske mindretals vedkommende.

Jeg skal herefter gå over til en omtale af de mest påtrængende anliggender, jeg på det tyske mindretals vegne har at fremlægge. Der er forhold iblandt, som jeg er klar over, at det høje ting ikke vil være tilbøjelig til at tage op til løsning i den nuværende situation. Jeg vil dog nævne dem, fordi jeg er overbevist om, at situationen vil have forandret sig inden længe, og så vil det være rigtigt, at jeg har belyst dem her.

Der er andre forhold, som vist i højere grad kun kan løses udfra et menneskeligt og et eksistentielt synspunkt, og dem mener jeg ikke der er anledning til at udskyde. Med hensyn til vort kulturelle genopbygningsarbejde skal jeg her anføre, at spørgsmålet om lov hjemmel til at oprette privatskoler med statskontrollerede eksamina trænger sig mere og mere på. Den højtærede statsminister har for et par år siden udtalt her i tinget, at spørgsmålet var genstand for overvejelser i undervisningsministeriet, og jeg ville være taknemlig, om sagen kunne fremmes yderligere, idet spørgsmålet er af afgørende betydning for udbygningen af mindretallets skolevæsen og for de uddannelsesmuligheder, som vi mener også vi må kunne give vor ungdom ved en kontinuerlig skolegang.

Vedrørende arbejdet for at overvinde føl-

gerne af retsopgøret vil jeg henlede det høje folketings og den høje regerings opmærksomhed på det forslag, der blev fremsat her i tinget den 3. december 1952 om tilbagegivelse af pensionsrettighederne for de tjenestemænd, som mistede dem efter kendelser afsagt af tjenestemandsdømstolene og den ekstraordinære undersøgelseskommission. Forslaget blev ikke færdigbehandlet dengang, men jeg kunne tænke mig, at tiden for en normalisering var inde nu, og at det måtte veje til, at en del af de implicerede har haft stor møjle med at klare sig i et andet erhverv og nu nærmer sig den alder, hvor vanskelighederne stiger.

Vedrørende problemerne om valgret vil jeg henlede det høje tings opmærksomhed på, at der den dag i dag findes en del medlemmer af mindretallet, der ikke har fået deres valgret tilbage efter de domme, der er overgået dem i henhold til straffelovstillægget. De, der fandtes skyldige i et efter tillægget strafbart forhold, fortabte stemmeret og valgbarhed i offentlige anliggender i henhold til lovens § 6. Denne § 6 i straffelovstillægget blev ophævet ved § 3 i lov nr. 286 af 18. juni 1951 om ændringer af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf, og vi gik i mindretallet ud fra, at spørgsmålet om valgretten nu skulle behandles i henhold til den almindelige lovgivning.

Den gamle valglov af 9. juni 1948 bestemte, at der skulle være gået fem år efter en strafs udståelse, forældelse eller eftergivelse, før vedkommende atter fik valgret. Ved Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953 og valgloven af 31. marts 1953 er imidlertid også denne hidtidige vandelsbetingelse for valgretten blevet ophævet, således at vi mente at kunne gå ud fra, at alle resterende valgrebsbegrænsninger i forbindelse med disse domme var bortfaldet. Det viste sig imidlertid i foråret, at ministerierne stod betænkelige overfor en sådan opfattelse, idet man går ud fra, at de valgrebsbegrænsninger, der er fastlagt ved domme, før loven af 18. juni 1951 blev vedtaget, stadig står ved magt.

Jeg vil gerne spørge, om denne opfattelse virkelig stemmer med lovens formål og motiver, idet jeg vil tro, at det var lovgiverens hensigt ved denne lov at bidrage til en yderligere normalisering af forholdene på